

Més que uns premis?

La Nit de Santa Llúcia, la festa de les lletres catalanes, ja té prop de mig segle. És un indicador de l'estat editorial en català, un sector que encara el futur amb força i amb el repte de la supervivència.

L'última Nit de Santa Llúcia del franquisme es va fer a Lleida. Voluntaris amb barretina atenien les taules. Vint-i-cinc anys després, la Festa de les Lletres Catalanes va tornar a la capital del Segre. Ara, els cambres eren més convencionals. La policia, que el desembre de 1963 havia clausurat el Teatre Romea perquè no s'hi pogués representar una obra de Josep Maria de Sagarra, ha deixat pas a la discreta vigilància d'il·lustres comensals. De la claudiment del 1951 a l'oficialitat d'una taula presidencial encapçalada per Jordi Pujol, tres consellers, l'alcalde de Lleida i el president de la Diputació.

Però aquests premis tenen encara vocació de ser més que premis. I la Nit de Santa Llúcia és el context en què el president de la Generalitat demana "més diners i més poder per a Catalunya", i on es pregunta en veu alta "a veure com podem anar més enllà". Josep Millàs, president d'Òmnium Cultural, també va reivindicar "elevant les cotes d'autogovern" i "poder anar a Brussel·les sense passar per Madrid" perquè "no és lògic que a centenars de quilòmetres de Catalunya es prenguin decisions que ens incumbeixen, especialment si són injustes, com en el cas del dèficit fiscal". Però la política ja no és la protagonista de la vetllada.

Els honors aquest any van ser per a Emili Teixidor (Roda de Ter, 1933), flamant guanyador del Sant Jordi de novel·la amb *El llibre de les mosques*. L'obra, ambientada al

Vic de postguerra, està predestinada a ser un èxit editorial. El Sant Jordi mou molts milions. Sis —a partir amb Hisenda— són pel guanyador. Dos per al finalista, Antoni Munné-Jordà, i un número indeterminat per a la marca editorial que publica aquestes novel·les.

El llibre en català i la crisi. Miquel Alzueta deia la vigília dels premis que "els escriptors mai no han guanyat tants diners com ara, ni els editors han portat tan bons cotxes". El màxim responsable de Columna va ser més pessimista sobre el futur del llibre en català: "Internet ens fa por, però no serà Internet el que ens escombrarà del mapa, sinó el mercat castellà". Aprofitant l'actualitat de la pel·lícula sobre Astèrix i Obèlix, afegirem una màxima d'Abraracúrcix: "però això no passarà demà". Així que Òmnium treballa ja en la Festa de les Lletres Catalanes del 2000, en què tot seran números rodons, la cinquantesima Nit de Santa Llúcia, es fallarà el quarantè premi Sant Jordi de novel·la... El Palau Nacional de Montjuïc serà el marc d'aquesta nova edició.

Emili Teixidor va ser el més fotografiat a Lleida, però al Pavelló Nou dels Camps Elisis hi van ser altres autors. Pep-Rosanes-Creus (Manlleu, 1957) va guanyar el prestigiós Carles Riba de poesia amb *Les torres del silenci*. El Mercè Rodoreda de narració curta va ser per a Cèlia Sánchez-Mustich (Barcelona, 1954) per *El tacte de l'ametlla*. Jaume Subirana i Vinyet

Panyella van compartir el Ferran Soldevila de biografies i memòries. Joan Gómez Urgellés va rebre el Joan Profitós d'assaig pedagògic per *Breu viatge al món de la matemàtica*. El premi Joan Maragall sobre cristianisme i cultura va ser per a Josep Gil, autor de *L'esperança que no mor*. Joan Armangué va guanyar el Lola Anglada de contes i narracions breus per *Joaquim, això no es fa*. El premi Rialles al millor espectacle infantil va ser per a la companyia Dreams, per *Aquest conte s'ha acabat*.

Els premis de periodisme van ser els més glamorosos de la nit. El de ràdio va ser per Toni Arbonés, pel programa de Catalunya Ràdio *Els viatgers de la gran anaconda*. Oriol Grau va ser premiat pel millor programa de televisió per la comèdia d'embolics *Plats bruts*, que protagonitzen Joel Joan i Jordi Sánchez. L'anglès Matthew Tree va rebre el Memorial Joan-Baptista Cendrós per un article sobre Sant Jordi publicat a *The Times*. També es van lliurar premis decidits amb anterioritat. Josep Francesc Delgado i Hermínia Mas van recollir el Folch i Torres i Miquel Rayó, el Joaquim Ruyra. I l'Ajuntament de Lleida i la Diputació van aprofitar per afegir-se a la Festa de les Lletres Catalanes i atorgar el Josep Vallverdú d'assaig i el Màrius Torres de poesia.

Crisi del llibre en català? Després de quatre hores d'aplaudir, costa creure la lletania.

Anna Sàez

Imatge de la cerimònia de lliurament dels premis de la Nit de Santa Llúcia, a Lleida. El guanyador del premi Sant Jordi de d'enguany ha estat Emili Teixidor, per la novel·la *El llibre de les mosques*.